

OTSUS

26.05.2022 nr 7-3/2022-059

OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale soojuse hinnavalemi ja selle alusel arvutatud soojuse piirhinna koostööstamise kohta

1. SEADUSANDLIKUD ALUSED JA HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE

1.1. Seadusandlikud alused ja rakendatav metoodika

Kaugkütteseaduse (edaspidi KKütS) § 1 lõike 2 alusel peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

KKütS § 9 lõike 1 alusel peab Konkurentsiametiga müüdava soojuse piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi koostööstama soojusettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale;
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;
- 3) toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis.

KKütS § 8 lõike 3 kohaselt tuleb soojuse piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

Eeltoodust nähtub, et piirhind peab põhinema põhjendatud tegevuskuludel ja tulukusel, mistõttu piirhinna koostööstamisel kontrollib Konkurentsiamet soojusettevõtja poolt rakendatavat hinnakujundust. Kontrolli teostamise õigus ei tähenda, et kontrollimine piirdub vaid veendumisega selles, kas ettevõtja poolt teostatud arvutused on matemaatiliselt õiged. Tulenevalt hinna koostööstamise regulatsiooni eesmärgist (KKütS § 1 lõige 2) on Konkurentsiametil õigus hinnata ka seda, kas müüdava soojuse hinda arvestatud komponendid on teenuse osutamisel taotletud mahus vajalikud ja põhjendatud.

KKütS § 8 lõige 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb Konkurentsiametil lähtuda soojuse piirhinna koostööstamisel või rakendatava soojuse hinna järelevalve teostamisel. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lõikest 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm.

Eeltoodust lähtudes on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>):

- 1) juhendi „Hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise juhend soojusettevõtjatele“ (edaspidi Juhend), mis kirjeldab soojusettevõtjatel nõutavate andmete ja selgituste vajadust ning nende esitusviisi, et Konkurentsiametil oleks võimalik kooskõlastada soojuse piirhindu või läbi viia järelevalvet KKütS-s sätestatud juhtudel ja korras;
- 2) hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise vormi MS Exceli tabeli kujul: „Tarbijatele ja/või võrguettevõtjatele müüdav soojus“ (edaspidi Küsimustik). Küsimustik on välja töötatud lähtuvalt konkurentsiseadusest (edaspidi KonkS), KKütS § 9 lõigetest 1, 4, 6, 8 ja 9 ning peavad täidetult sisaldama andmeid, mille alusel on Konkurentsiametil võimalik läbi viia hinna- või järelevalvemenetlust, et kontrollida (KKütS § 8 lõige 3) taotletava või varasemalt kooskõlastatud soojuse piirhinna kulupõhisust;
- 3) „Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted“ (edaspidi Metoodika), mis kinnitati 18.09.2020 Konkurentsiameti peadirektori käskkirjaga nr 1-2/2020-012 ning see on Küsimustiku täitmisel abistavaks vahendiks.

Juhendit ja Metoodikat rakendatakse sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel järgides võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Õiguslikus mõttes on tegemist Konkurentsiameti kaalutusõiguse ennetava piiritlemisega (regulatsioonimetoodika täpsustamine enne hinnaregulatsiooni rakendumist) ja hinnaregulatsiooni subjektide teavitamisega, mis loob võimaluse tagasisideks ja aitab vältida kõikvõimalikke arusaamatusi juba enne konkreetse hinnaregulatsiooni menetluse algust. Juhend ja Metoodika ei ole õigusaktid, vaid Konkurentsiameti kui sõltumatu regulaatori kaalutusõiguse kasutamist tutvustavad dokumendid, millel on halduseväliselt informatiivne, mitte normatiivne tähendus. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena (Riigikohtu halduskolleegiumi otsus haldusasjas nr 3-3-1-81-07).

Metoodika väljatöötamisel on arvestatud KKütS § 1 lg 2, § 7 lg 2, § 8 lg 3 ning § 9 sätetega.

Metoodika peamisteks eesmärkideks on:

- 1) sõnastada metoodilised alused, millest Konkurentsiamet hakkab lähtuma talle KKütS-i alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel turgu valitsevate ettevõtjate suhtes;
- 2) kindlustada soojusettevõtjate hindade kooskõlastamisel ja majandustegevuse kontrollimisel ettevõtjate võrdne kohtlemine ja ühetaoline halduspraktika;
- 3) tarbijate kaitsmine;
- 4) regulatsioonivõtete kasutamine, mis võimaldavad ettevõtjatel jääda majanduslikult ja finantsiliselt elujõuliseks, s.o katta jooksvad ärikulud ja finantseerida oma- ja võõrvahendite arvel vajalikke investeeringuid;
- 5) luua ettevõtjale piisav motivatsioon oma tegevuse efektiivsemaks korraldamiseks.

Konkurentsiamet kasutab soojuse hinna põhjendatud kulude analüüsimisel alljärgnevat meetodeid (Metoodika punkt 4.17):

- 1) tehniliste näitajate analüüs (soojuse tootmise kasutegur, trassikadu, elektrienergia erikulu, jm);
- 2) tegevuskulude ja müüginahku suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müüginahku kohta;
- 3) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn benchmarking);
- 4) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;

5) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh eksperthinnangud).

KKütS § 9 lõike 6 kohaselt peab soojuse müüja Konkurentsiameti nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lõike 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutusest või kohaliku omavalitsuse asutusest lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lõikest 9¹ tulenevalt on soojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

KKütS § 9 lõike 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemi kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel.

Soojusettevõtja poolt KKütS § 9 lõike 10 alusel taotletud hinnavalem peab olema kujundatud nii, et hinnavalemi alusel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikes 3 sätestatule. Selleks, et Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud hinnavalemi rakendamisel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikes 3 esitatud tingimustele, kuuluvad hinnavalemi kooskõlastamisel kontrollimisele hinnavalemis kajastuvate tegurite kujunemise aluseks olevad kõik hinnakomponendid (soojuse müügiimaht, trassikadu, soojuse tootmise kasutegurid, muutuvkulud (sh prognoositud kütuse hinnad), tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus). Seetõttu viib Konkurentsiamet läbi hinnavalemi kooskõlastamise taotluse menetluse, mis oma iseloomult on analoogne soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlusega, juhindudes KKütS § 8 lõikest 3 (ja Metoodikast).

KKütS § 9 lõike 5 kohaselt teeb Konkurentsiamet soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamist taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale.

KKütS § 9 lõike 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

1.2. Taotleja andmed

OÜ Kose Vesi, äriregistrikood 10917886, asukoht Põllu 14, Kose alevik, 75101, e-post: info@kosevesi.ee. OÜ Kose Vesi põhitegevusala on auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine. Lisategevusaladeks on kanalisatsioon ja heitveekäitlus, kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete paigaldus, veekogumine, -töötlus ja -varustus, veetorustiku ja sanitaarseadmete paigaldus ning muud kaeve- ja mullatööd. OÜ Kose Vesi omanikuks on 100% Kose Vallavalitsus. OÜ Kose Vesi majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Käesoleva otsuse koostamise kuupäeva seisuga kehtib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhind 75,70 €/MWh, mis on kooskõlastatud Konkurentsiameti 19.06.2020 otsusega nr 7-3/2020-025.

1.3. Menetluse käik ja asjaolud

26.04.2022 registreeriti Konkurentsiametis OÜ Kose Vesi digitaalselt allkirjastatud taotlus Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale hinnavalemi ja selle alusel arvutatud soojuse piirhinna 75,35 €/MWh kooskõlastamiseks. Taotluse kohaselt soovis ettevõtja hinnavalemi kooskõlastamist tähtajaga kuni 31.07.2025.

03.05.2022 saadetud e-kirjas selgitas Konkurentsiamet põhjuseid, miks amet hindab 26.04.2022 edastatud taotluse puudustega taotluseks HMS § 15 lg 2 järgi. Nimetatud HMS paragrahv sätestab, et kui isik jätab koos taotlusega esitamata nõutud andmed või dokumendid või kui taotluses on muid puudusi, määrab haldusorgan taotluse esitajale esimesel võimalusel tähtaja puuduste kõrvaldamiseks, selgitades, et tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib haldusorgan jätta taotluse läbi vaatamata.

04.05.2022 esitas ettevõtja soovitud andmed ja korrigeeritud digitaalselt allkirjastatud taotluse piirhinna 75,59 €/MWh kooskõlastamiseks.

Ameti hinnangul oli 04.05.2022 andmete ja selgituste esitamisega likvideeritud puudused ulatuses, mis võimaldas Konkurentsiametil lugeda saadetud taotluse nõuetekohaseks ja võtta menetluse. KKütS § 9 lg 5, HMS § 33 lg 2 ning § 35 lg 4 koostoimest tulenevalt algas haldusmenetluse tähtaeg nõuetekohase taotluse saamisele ning registreerimisele järgnevast päevast, so alates 05.05.2022.

05.05.2022 esitas Konkurentsiamet küsimused trassikao, elektrienergia ja tegevuskulude osas.

07.05.2022 esitas ettevõtja vastused ameti 05.05.2022 kirjale.

11.05.2022 esitas amet täpsustustavad küsimused reguleeritava vara osas, millele ettevõtja ka samal päeval vastas.

12.05.2022 soovis amet selgitusi elektrienergia kulu arvutamise osas, millele ettevõtja ka samal päeval vastas.

26.05.2022 saatis OÜ Kose Vesi Konkurentsiametile korrigeeritud ja digitaalselt allkirjastatud soojuse piirhinna taotluse, milles soovis kooskõlastada hinnavalemi tähtajaga kuni 25.05.2025 ning taotles soojuse piirhinda **75,84 €/MWh** (Hinnataotlus).

KKütS § 9 lg 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks. Eeltoodust tulenevalt peatus OÜ Kose Vesi soojuse piirhinna menetlemise tähtaeg 4 päeva (5-7.05.2022, 12.05.2022).

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse müügituluks 9123 MWh ning lubatud müügituluks koos järelevalvetasuga 691,82 tuhat €, sh:

1) muutuvkulud	593,04 tuhat €;
2) tegevuskulud	49,82 tuhat €;
3) kapitalikulu	21,33 tuhat €;
4) põhjendatud tulukus	26,26 tuhat €;
lubatud müügitulu kokku	690,44 tuhat €;
5) järelevalvetasu	1,38 tuhat €;
lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	691,82 tuhat €.

Alljärgnevas tabelis 1 on kajastatud OÜ Kose Vesi Hinnataotluses toodud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna hinnavalemi ja soojuse piirhinna komponendid prognoositaval soojuse müügitahul 9123 MWh.

Tabel 1. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse piirhinna kujunemine

Näitaja	Ühik	Hinnavalemi ja soojuse piirhinna komponendid
Kaugküttevõrku soojuse väljastamise maht	MWh	10271
Trassikadu	%	11,2%
	MWh	1 149
Soojuse müügitah	MWh	9123
Sisseostetav soojus	MWh	10 271
Sisseostetava soojuse ostuhind	€/MWh	56,88
Elektrienergia kulu	kWh	54 477
Elektrienergia keskmine ostuhind (<i>sh võrguteenus, aktsiis ja taastuvenegiatasu</i>)	€/kWh	0,1584
Muutuvkulud	tuh €	593,04
Kulud soojuse ostuks	tuh €	584,21
Kulud kemikaalidele, vee- ja kanalisatsiooniteenusele	tuh €	0,20
elektrienergia ostukulud	tuh €	8,63
Tegevuskulud	tuh €	49,82
Kapitalikulu	tuh €	21,33
Põhjendatud tulukus	tuh €	26,26
Lubatud müügitulu	tuh €	690,44
Järelevalvetasu = lubatud müügitulu x järelevalvetasu 0,2% / soojuse müügitah 801 MWh (€/MWh)	%	0,20%
	tuh €	1,38
	€/MWh	0,15
Soojuse piirhind	€/MWh	75,84
Kulud ilma sisse ostetava soojuseta ja elektrita	tuh €	97,60
Püsikulu komponent hinnavalemis	€/MWh	10,70
Sisseostetava soojuse tegur	MWh/MWh	1,1259
Elektrienergia tegur	kWh/MWh	5,9717
Järelevalvetasu	€/MWh	0,15

Hinnataotluse alusel soovib OÜ Kose Vesi kooskõlastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale alljärgneva hinnavalemi:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,70 + 1,1259 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,9717 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + \text{järelevalvetasu (€/MWh)}$$

milles:

tegur 10,70 on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuste müügi mahuga 9123 MWh:

kulud	tuh €	€/MWh
kemikaalid, vee- ja kanalisatsiooniteenus	0,20	0,02
tegevuskulud	49,82	5,46
kapitalikulu	21,33	2,34
põhjendatud tulukus	26,26	2,88
Kokku	97,60	10,70

tegur 1,1259 on saadud võrku ostetud soojuste koguse 10 271 MWh jagamisel soojuste müügi mahuga 9123 MWh ehk $10\,271 / 9\,123 = 1,1259$;

hind ostetud soojus võrku ostetud soojuste sisseostuhind €/MWh;

tegur 5,9717 on saadud soojuste jaotamiseks kasutatava elektrienergia koguse 54 477 MWh jagamisel soojuste müügi mahuga 9 123 MWh ehk $54\,477 / 9\,123 = 5,9717$;

hind elekter elektri ostuhind €/kWh (sh võrgutasu, aktsiis, taastuvenergiatasu);

järelevalvetasu Konkurentsiseaduse peatükk 7¹, järelevalvetasu määr KonKS § 53² lg 1;

Järelevalvetasu = lubatud müügitulu x järelevalvetasu 0,2% / müügikogus 9123 MWh (€/MWh).

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale taotletava hinnavalemi ja selle alusel arvutatud soojuste piirhinna kooskõlastamise kohta hinnakomponentide lõikes võttes arvesse Hinnataotluses esitatud andmeid ning menetluse käigus saadud lisaandmeid ja selgitusi.

Vastavalt Metoodikale võtab Konkurentsiamet taotletava hinnavalemi komponentide ja soojuste piirhinna põhjendatuse analüüsimisel ja hinnangute andmisel aluseks Hinnataotluses kajastatud 2019 kuni 2021. majandusaastate tegelikud andmed ja prognoositud näitajad 2022.a.-ks. Regulatsiooniperioodina¹ käsitleb amet 2022. majandusaastaks prognoositud andmeid.

2. ETTEVÕTJA ÜLDISELOOMUSTUS

Alljärgnev tabel 2 annab ülevaate OÜ Kose Vesi Hinnataotluses esitatud andmetest Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojustrasside ning klientide kohta.

Tabel 2. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna üldandmed

Üldandmed	Ühik	2019	2020	2021	Regulatsiooni-periood
Tarbijate (hoonete) arv:	tk	61	63	63	63
Kose	tk	27	28	28	28
Kose-Uuemõisa	tk	27	28	28	28

¹ Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille põhjendatud hinnakomponendid on aluseks soojuste piirhinna arvutamisel. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga.

Ravila	tk	7	7	7	7
Soojustrasside pikkus:	km	5,338	5,338	5,338	5,338
Kose	km	2,406	2,406	2,406	2,406
Kose-Uuemõisa	km	2,404	2,404	2,404	2,404
Ravila	km	0,528	0,528	0,528	0,528

OÜ Kose Vesi tegeleb Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas soojuse jaotamise ja müügiga. Kogu soojuse jaotamine toimub kolme eraldiseisva, kokku 5,338 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu, kuhu on ühendatud kokku 63 hoonet, mille elanike tarbeks (sooja tarbevee saamiseks) suveperioodil soojust ei müüda.

OÜ Kose Vesi soojust ei tooda. Kogu soojus ostetakse kolme eraldiseisvasse kaugküttevõrku Adven Eesti AS-lt, kolmest eraldiseisvast katlamajast.

3. SOOJUSE KOGUSTE JA EFEKTIIVSUSNÄITAJATE HINDAMINE

3.1. Soojuse müügiimaht

Müügiimaht on soojuse müügiimaht regulatsiooniperioodil megavatt-tundides (Metoodika p 2.10).

Soojuse hinna kooskõlastamisel võetakse regulatsiooniperioodi soojuse müügiimahu prognoosimisel aluseks viimase kolme majandusaasta (12-kuulised perioodid) müügiimahtude aritmeetiline keskmine (Metoodika p 4.1).

Kui müügiimahu arvestuse aluseks olevad objektiivsed tegurid ja asjaolud (tarbijate liitumine või lahkumine võrgust, hoonete rekonstrueerimine, tarbijate osaline üleminek muule kütteviisile jne) on regulatsiooniperioodile eelneva kolme majandusaasta (kolme 12-kuulise perioodi) jooksul oluliselt muutunud, teeb soojusettevõtja müügiimahu leidmiseks täiendava analüüsi. Täiendav müügiimahu analüüs peab sisaldama andmeid tarbijate arvu ja nende tegelike ning prognoositavate müügiimahtude kohta 12-kuuliste perioodide lõikes. Koos selgitustega tuuakse välja nende tarbijate müügiimahtude dünaamika, kelle ostumahu oluline vähenemine või suurenemine on põhjustanud või põhjustab müügiimahu olulise muutuse võrgupiirkonnas.

Konkurentsiamet hindab ettevõtjate poolt esitatud soojuse müügiimahtusid ja regulatsiooniperioodi müügiimahu prognoosi põhjendatust 12-kuuliste perioodide lõikes, et tagada soojuse hinna arvutamise aluseks võetav viimase kolme majandusaasta müügiimahtude objektiivne võrdlus ka juhul, kui ettevõtja kolm viimast majandusaastat on olnud erineva pikkusega.

OÜ Kose Vesi prognoos Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse müügiimahu (9 123 MWh) osas

OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna tegelikest soojuse müügiimahtudest majandusaastatel 2019-2021 ja prognoositud müügiimahtudest majandusaastaks 2022 annab ülevaate tabel 3.1.

Tabel 3.1. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna müügiimaht

Müügiimaht	Ühik	2019	2020	2021	2019-2021 keskmine	prognoos 2022
Müügiimaht kokku	MWh	9 456	8 735	9 654	9 282	9123

Ettevõtja selgitas, et 2020. aastal lisandus kaks uut klienti (Kose piirkonda lisandus Kose vallale kuuluv Kose tervisekeskus ja Kose-Uuemõisa piirkonda lisandus ettevõtja Nebori OÜ). 2020. aastal lõpetas tegevuse Kosejõe kool, millel vald lülitas tarbimisest välja ühe korpuse ning ülejäänud hoones hoitakse minimaalset soojustemperatuuri.

Täpsemalt on ettevõtja selgitanud regulatsiooniperioodi müüginahku kujunemist tabelis 3.2:

Tabel 3.2. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna müüginahku kujunemine

Näitaja	Ühik	2019	2020	2021	2019-2021 keskmine	Regulatsiooni-periood
Müüginahk kokku	MWh	9456	8735	9654	9282	9123
Lisandunud tarbijad	MWh	x	131	230	x	230
Tarbimist vähendanud tarbija	MWh	1124	633	476	x	476
Ülejäänud tarbijad	MWh	8332	7971	8948	x	8416*

*võrdne kolme eelneva aasta keskmise müüginahkuga

Kose ja Kose-Uuemõisa võrgupiirkonnas toimusid 2020. aastal muudatused, mis mõjutavad regulatsiooniperioodi müüginahku - lisandus kaks klienti ja ühel tarbijal vähenes oluliselt müüginahk, mistõttu prognoosib ettevõtja nende klientide müüginahud regulatsiooniperioodil võrdseks lõppenud aasta (2021) müüginahkudega, mil kajastusid muudatused täisaastal. Ülejäänud klientide müüginahku prognoosib ettevõtja võrdseks kolme aasta keskmise müüginahkuga (vt tabel 3.2).

Eeltoodut arvesse võttes kujuneb Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna müüginahuks 9123 MWh.

Konkurentsiameti seisukoht soojuse müüginahku prognoosi osas

Soojuse müüginahku prognoosimisel võetakse aluseks reeglina viimase kolme aasta müüdnud soojuse koguse aritmeetiline keskmine, mida korrigeeritakse juhul, kui on olemas tõestust leidnud andmed objektiivsetest asjaoludest, mis tingivad müüginahku olulise muutuse (nt tarbijate lisandumine või lahkumine võrgust jms).

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks OÜ Kose Vesi Hinnataotluses märgitud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna müüginahku prognoosi 9123 MWh, kuna see on prognoositud võttes aluseks viimase kolme majandusaasta tegelikud müüdnud soojuse koguse aritmeetilised keskmised müüginahud, mida on korrigeeritud tõendatud andmetega tarbijate lisandumise ja kaugküttevõrgust soojuse ostukoguse vähenemisega.

3.2. Trassikaod

Absoluutne trassikadu on kaugküttevõrku antud ja müüdnud soojuse koguse vahe megavatt-tundides (Metoodika p 2.18). Suhteline **trassikadu** on kaugküttevõrku antud ja müüdnud soojuse koguse vahe kaugküttevõrku antud (toodetud ja/või sisseostetud) soojuse koguse suhtes protsentides (Metoodika p 2.19).

Absoluutse ja suhtelise trassikao arvestamisel võetakse aluseks eelnevate perioodide tegelikud näitajad ja Metoodika punktis 5.2 toodud suhtelise trassikao tehniliste nõuete eesmärgid (Metoodika p 5.1).

Konkurentsiamet analüüsib võrgupiirkonna trassikao muutumist ajas nii absoluutväärtuse (MWh) kui ka suhtelise (%) trassikao näitajate alusel. Metoodika p 2.20 järgi võrgupiirkond on

maa-ala, kus asub ja kus arendatakse ühe võrguettevõtja omandis või valduses olevat kaugküttevõrku (KKütS § 2 p 7).

Analüüsi käigus hinnatakse kaugküttevõrgule iseloomulikke näitajaid, nagu soojustarbimise tihedus (madal või kõrge), soojuse müügimaht (vähenev või suurenev), suveperioodil soojuse tootmine sooja tarbevee vajaduseks (jah või ei), kaugküttevõrgu tehniline seisund (halb või hea) ja vajalike investeeringute mõju soojuse piirhinnale (suurendav või vähendav). Nimetatud asjaolude alusel hindab Konkurentsiamet punktis 5.2 toodud trassikadude tehniliste nõuete reaalse täitmise võimalust. Kui trassikadude tehniliste nõuete täitmise osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, siis võib Konkurentsiamet nõuetest kõrvale kalduda.

Trassikadude tehnilised nõuded aastate lõikes on järgmised: (Metoodika p 5.2.):

- 1) alates 2021. aastast 14%;
- 2) alates 2023. aastast 13,5%;
- 3) alates 2025. aastast 13%;
- 4) alates 2027. aastast 12,5%;
- 5) alates 2029. aastast 12%;
- 6) alates 2031. aastast 11,5%.

Metoodikas on kaugküttetrasside kadude nõuded (millest kõrgemat trassikadu soojuse hinnas võib Konkurentsiamet mitte aktsepteerida) seatud eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lg-st 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne ja jätkusuutlik. Ka energiatõhususe direktiivi² üheks peaeesmärgiks on: "Energia peab tõhusamalt kasutama energiaahela kõikides etappides, alates energia toomisest ja selle edastamisest kuni kasutamiseni välja." Trassikao tehnilise nõude sätestamise eesmärgiks on ka motiveerida soojusettevõtjaid tegema investeeringuid kaugküttetrassidesse trassikao vähendamiseks, et kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse jaotusteenuse jätkamise eest.

Kui majandusanalüüsi käigus selgub, et ettevõtja kulud ja/või tehnilised efektiivsusnäitajad (nt tootmise kasutegur, trassikadu, elektrienergia erikulu jms) väljendavad ebaefektiivsust ning ettevõtja ei saa koheselt oma tegevust ümber korraldada, antakse ettevõtjale mõistlik tähtaeg majandustegevuse efektiivsemaks muutmiseks. Ettevõtja esitab tegevuskava koos põhjendustega, milles märgib ära, millise ajaperioodi jooksul ja millises summas teostatakse optimaalsed investeeringud tehnilise efektiivsusnäitaja ja/või kulude kokkuhoiu saavutamiseks ning selgitab, millal ja millises summas avaldub meetmete rakendumisel prognoositav efektiivsus või kulude kokkuhoid. Juhul, kui ettevõtja ei täida temale antud mõistliku tähtaja jooksul võetud kohustusi, mistõttu on ettevõtja kulud ja/või tehnilise efektiivsuse näitajad järgnevatel perioodidel jätkuvalt ebaefektiivsed, siis võib Konkurentsiamet jätta taotletud soojuse piirhinna kooskõlastamata.

Võrgupiirkondade osas³, milles investeeringute tegemist punktides 5.2 ja 5.4 nimetatud tehniliste nõuete saavutamiseks on tehnilis-majandusliku analüüsi käigus selgelt hinnatud ebaotstarbekaks (suurendab oluliselt soojuse hinda võrgupiirkonnas), esitatakse vastav majanduslik arvutus koos seletuskirjaga.

OÜ Kose Vesi prognoos Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikao (1149 MWh ehk 11,2%) osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi regulatsiooniperioodil Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikaoks 1149 MWh ehk 11,2% trassi antavast soojuse kogusest. Kose, Kose-

² <https://www.mkm.ee/et/tegevused-eesmargid/energeetika/energiasaast>

³ Nt väga madala soojustarbimise tihedusega võrgupiirkonnad jm

Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna tegelikest trassikadudest majandusaastatel 2019 kuni 2021 ja prognoositavast trassikaost aastaks 2022 annab ülevaate tabel 4:

Tabel 4. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikaod

Jrk nr	Näitaja	Ühik	2019	2020	2021	2019-2021 keskmine	regulatsiooniperiood
1	Soojustrasside pikkus Kose Vesi OÜ	km	5,338	5,338	5,338		5,338
2	- sh rekonstrueeritud	km	5,261	5,261	5,261		5,261
3	(eelisoleeritud torud)	%	98,6	98,6	98,6		98,6
4	Trassikadu	MWh	1169	1165	1149	1161	1149
5		%	11,0	11,8	10,6		11,2
6	Soojustarbimise tihedus (müügiimaht võrgu pikkuse kohta)	MWh/km	1771	1636	1809	1739	1739
7	Trassikadu võrgu pikkuse kohta	MWh/km	219	218	215	217	215

Ettevõtja selgitas, et regulatsiooniperioodil ei planeerita trassiinvesteeringuid teha, mistõttu prognoosib ettevõtja regulatsiooniperioodi trassikao võrdseks 2021. aasta tegeliku absoluutse trassikaoga.

Konkurentsiameti seisukoht trassikao prognoosi osas

Trassikadudele hinnangu andmisel lähtub Konkurentsiamet eelmiste aastate tegelikest näitajatest kui ka efektiivsust väljendavatest tehnilistest nõuetest (Metoodika p 5.1 ja 5.2). Trassikadu on sõltuv võrku antud soojuse kogusest ja soojustrasside kvaliteedist (ümbritsevasse keskkonda eralduvast soojuse kogusest), investeerides trassidesse nende kvaliteet paraneb, mille tulemusena ka trassikadu väheneb.

Tabelist 4 selgub, et võrgupiirkonna soojusvõrgud on 98,6% ulatuses rekonstrueeritud. Regulatsiooniperioodil ettevõtja trassiinvesteeringuid teha ei kavatse.

2019-2021 oli absoluutne trassikadu vahemikus 1149-1169 MWh ja suhteline vahemikus 10,6-11,8%. Regulatsiooniperioodiks prognoosib ettevõtja trassikao suuruse võrdseks 2021. aasta absoluutse trassikaoga s.o 1149 MWh, mis oli ka madalaim näitaja perioodil 2019-2021. Suhteliseks trassikaoks kujuneb 11,2%.

Prognoositud trassikao näitaja on väiksem Metoodika punktis 5.2 toodud tehnilisest nõudest, mille kohaselt efektiivse soojusvõrgu trassikaod alates 2021. aastast ei peaks ületama 14% võrku antava soojusenergia mahust.

Tulenevalt eeltoodust loeb Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikao 1 149 MWh ehk 11,2% võrku antava soojuse mahust.

3.3. Kaugküttevõrku antav soojuse kogus

Selleks, et tagada tarbijate soojusnõudlusele vajalik soojusvarustus, peab võrku ühendatud soojuse tootmise võimsustega tootma võrgu koormusele vastava koguse soojust. Kuna soojuse tarbimine on aasta vältel ebaühtlane (s.t talvel on soojuse tarbimine oluliselt suurem kui muudel aastaaegadel), siis kasutatakse osade soojuse tootmisel võimsust (MW) enamatel päevadel aastas ja ka toodetakse nendega soojust (MWh) rohkem kui teistega. Järjekorras tagapool olevad tootjad saavad oma tootmiselõuadmeid käivitada ja nendega võrku soojust toota üksnes külmematel perioodidel tipukoormuste katmiseks (suurte soojusvõrkude korral:

arvestades tootmisseadmete paiknemist kaugküttevõrgus ja erinevate piirkondade läbilaskevõimet). Seetõttu on oluline, millises järjekorras tootmiseadmed soojust võrku toodavad ja millises järjekorras milliste tootjate käest soojust ostetakse, sest järjekorras eespool olevate tootjate poolt võrku antav soojuste kogus kujuneb aasta jooksul suuremaks.

OÜ Kose Vesi seisukoht Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna võrku antud soojuste koguse (10 271 MWh) osas.

Võrku antud soojuste kogus on soojuste müüginimahu ja trassikao summa.

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi regulatsiooniperioodil Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna kaugküttetrassi antava soojuste koguseks 10 271 MWh. Kogu võrku antav soojus ostetakse sisse Adven Eesti AS-lt.

Konkurentsiameti seisukoht võrku antud soojuste osas

Konkurentsiamet on käesoleva otsuse punktides 3.1 ja 3.2 toodud selgitustel pidanud põhjendatuks soojuste müüginimahu (9123 MWh) ja trassikao (1149 MWh) prognoosi, **mistõttu peab Konkurentsiamet põhjendatuks ka Hinnataotluses regulatsiooniperioodiks Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale prognoositud võrku antud soojuste kogust 10271 MWh** ($9123 + 1149 = 10271$).

4. SOOJUSTE PIIRHINNA KOMPONENDID

KKütS § 7 lõige 2 sätestab, et soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuste tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta. Soojuse piirhinda lülitatav kulu peab olema põhjendatud, lähtuma kuluefektiivsusest ning võimaldama ettevõtjal täita seaduses sätestatud kohustusi (Metoodika p 4.2). Soojusettevõtja põhjendatud kulud jagunevad järgmiselt (Metoodika p 4.3):

- 1) muutuvkulud;
- 2) tegevuskulud;
- 3) kapitalikulu.

4.1. Muutuvkulud

Muutuvkulud on kulud, mis muutuvad soojuste tootmismahu muutudes (Metoodika p 2.9). Soojusettevõtja muutuvkulud jagunevad järgmiselt (Metoodika p 4.4):

- 1) kulud kütusele;
- 2) kulud soojuste ostmiseks teistelt tootjatelt;
- 3) kulud keskkonnatasudele;
- 4) muud muutuvkulud (elektrienergia, vee ja -kanalisatsiooniteenus, kemikaalid ja muud muutuva iseloomuga kulud).

OÜ Kose Vesi prognoos Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna muutuvkulude (593,04 tuh €) osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muutuvkuludeks 593,04 tuh €, mis moodustuvad alljärgnevalt:

- soojuste sisseostukulud	584,21 tuh €;
- elektrienergia sisseostukulu	8,63 tuh €;
- kulud kemikaalidele, vee- ja kanalisatsiooniteenusele	0,20 tuh €;
kokku	593,04 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht muutuvkulude osas

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu ettevõtte taotletud muutuvkuludele kuluridade lõikes.

4.1.1. Kulud soojuste ostmiseks teistelt tootjatelt

Teistelt tootjatelt sisseostetud soojuste ostukulud kujunevad põhjendatud soojuste ostukoguse ja Konkurentsiameti kooskõlastatud soojuste hinna (tootmishind) korrutisena (Metoodika p 4.11), aga kui võrguettevõtja on lähtuvalt KKütS § 14¹ viinud läbi soojuste ostu konkursi, mille pakkumise tulemusel kujunes sisseostetud soojuste hind (tootmishind) lepingu kehtivuse perioodil madalamaks võrreldes Konkurentsiameti kooskõlastatud soojuste hinnaga, siis võetakse soojuste piirhinna kujundamisel tarbijale aluseks soojuste tootja ja võrguettevõtja vahelises lepingus kokkulepitud madalam sisseostetud soojuste hind (tootmishind) (Metoodika p 4.12).

OÜ Kose Vesi prognoos soojuste sisseostukulude (584,21 tuh €) osas

Esitatud Hinnataotluse põhjal taotleb OÜ Kose Vesi võrku ostetava soojuste koguse ja selle hinna lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri "1,1259" ja muutuva teguri „hind ostetud soojus“ kaudu.

Sisse ostetava soojuste ostukulud kujunevad soojuste ostumahu 10271 MWh ja ostuhinna 56,88 €/MWh korrutisena ehk $10271 \text{ MWh} \times 56,88 \text{ €/MWh} / 1000 = 584,21 \text{ tuh €}$.

Konkurentsiameti seisukoht võrku ostetava soojuste sisseostuhinna ja -kulude osas

Käesoleva otsuse punktis 3.3 toodud selgitustel hindas Konkurentsiamet põhjendatuks ostetava soojuste koguse prognoosi 10271 MWh.

OÜ Kose Vesi esitatud Hinnataotlusest selgus, et ettevõtja on ostetava soojuste hinnaks arvestanud 56,88 €/MWh, mis vastab Adven Eesti AS-le⁴ Konkurentsiameti 04.06.2020 otsusega nr 7-3/2020-021 kooskõlastatud soojuste piirhinnale.

Seetõttu amet loeb põhjendatuks ostetava soojuste ostukulud summas 584,21 tuh € ($10271 \text{ MWh} \times 56,88 \text{ €/MWh} / 1000\text{-ga} = 584,21 \text{ tuh €}$).

Ühtlasi loeb amet põhjendatuks ostetava soojuste kulude kajastamise hinnavalemis püsiva teguri „1,1259“ (ostetava soojuste kogus 10271 MWh / soojuste müügimaht 9123 MWh = 1,1259) ja muutuva teguri „hind ostetud soojus“ kaudu.

4.1.2. Elektrienergia sisseostukulu

Elektrienergia võrguteenuse ostuhindade põhjal arvutatud võrguteenuse ostukulud lülitatakse soojuste hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast. Elektrienergia (aktiivenergia) lepinguliste ostuhindade analüüsimisel võetakse arvesse börsihindu (nt Nordpool, Metoodika p 4.9).

Reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia võrgutasud, gaasi võrguteenuse ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse hinnad, jm) osas lähtutakse ettevõtjale Konkurentsiameti või kohaliku omavalituse poolt kooskõlastatud hinnakirjast (Metoodika p 4.10).

⁴ Adven Eesti AS tegeleb alates 2018. aasta oktoobrist Kose valla Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila alevikes soojuste tootmisega kolmes katlamajas, mille tootmiseladmetele koguvõimsuseks on 7,28 MW. Kogu toodetav soojus müüakse võrguettevõtjale OÜ Kose Vesi, kes edastab soojuste Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkondade kaugküttetarbijatele. Suveperioodil sooja tarbevee saamiseks soojust ei toodeta.

Seega kujunevad elektrienergia kulud põhjendatud elektrienergia ostukoguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektrienergia aktsiisi ning taastuvenergia tasuga.

OÜ Kose Vesi prognoos elektrienergia ostukulu 8,63 tuh € osas

Hinnataotluse kohaselt soovib OÜ Kose Vesi kooskõlastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale elektrienergia ostukulusid regulatsiooniperioodiks summas 8,63 tuh €, mis on saadud elektrienergia koguse (54 477 kWh) korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse tasu, taastuvenergia tasu ja elektrienergia aktsiisi summaga (0,1584 €/kWh). Esitatud Hinnataotluse põhjal taotleb OÜ Kose Vesi elektrienergia hinna lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri „5,9717“ ja muutuva teguri „hind_{elekter}“ kaudu.

OÜ Kose Vesi ostab:

- 1) võrguteenust Elektrilevi OÜ-ga (Kose võrgupiirkonnas 06.05.2022 leping nr 6097134364/1, Kose-Uuemõisa võrgupiirkonnas 06.05.22 leping nr 6094010140/3, Ravila võrgupiirkonnas 09.12.2014 leping nr 6094010621) alusel;
- 2) elektrienergiat Elektrum Eesti OÜ hankelepingu nr 20201209 alusel. Perioodil 01.01.2021 kuni 31.12.2022 ostetakse elektrit paketi „Börsihinnaga pakett“, millele lisandub teenustasu 0,49 €/MWh.

Elektrienergia ostukoguseks kokku prognoositakse 54 477 kWh, mis moodustab 6,0 kWh ühe müüdava soojuse MWh kohta ($54\,477\text{ kWh} / 9123\text{ MWh} = 6,0\text{ kWh/MWh}$). Täpsemalt kujunevad elektrienergia ostukulud vastavalt tabelile 5.

Tabel 5. Elektrienergia ostukulud

Jrk nr	Näitaja	Hind	Ühik	Kogus	Koguse ühik	Summa, tuh €
	Katlamaja 1: Kose					
1.1	Elektrienergia müüja	OÜ Elektrum Eesti				
1.2	Hinnapakett	Börsihind + marginaal 0,049				
1.3	Võrguteenuse müüja	Elektrilevi OÜ				
1.4	Hinnapakett	Võrk madalpingel liinil, üle 63A (VMA2)				
1.5	Elektrienergia ostuhind	11,19	€senti/kWh	22 393	kWh	2,51
1.6	Võrguteenuse päevahind	2,94	€senti/kWh	11 473	kWh	0,34
1.7	Võrguteenuse ööhind	1,69	€senti/kWh	10 920	kWh	0,18
1.8	Võrguühenduse kuutasu	4,47	€/kuu	12	kuu	0,05
1.9	Võrguühenduse läbilaskevõime*	0,21	€/A kuus	20	A kuus	0,05
1.10	Võrguühenduse kasutusvõimsus	2,07	€/kW kuus	3	kW kuus	0,07
1.11	Reaktiivenergia tarbimine	0,58	€senti/kvarh	3 106	kvarh	0,02
1.12	Reaktiivenergia võrku andmine	0,79	€senti/kvarh	1 037	kvarh	0,01
1.13	Taastuvenergia tasu	1,13	€senti/kWh	22 393	kWh	0,25
1.14	Aktsiis	0,10	€senti/kWh	22 393	kWh	0,02
1.S	Kose katlamaja kulud kokku					3,51

	Katlamaja 2: Kose-Uuemõisa					
2.1	Elektrienergia müüja	OÜ Elektrum Eesti				
2.2	Hinnapakett	Börsihind + marginaal 0,049				
2.3	Võrguteenuse müüja	Elektrilevi OÜ				
2.4	Hinnapakett	Võrk madalpingel liinil, üle 63A (VMA2)				
2.5	Elektrienergia ostuhind	11,19	€senti/kWh	28 223	kWh	3,16
2.6	Võrguteenuse päevahind	2,94	€senti/kWh	13 726	kWh	0,40
2.7	Võrguteenuse ööhind	1,69	€senti/kWh	14 497	kWh	0,24
2.8	Võrguühenduse kuutasu**	5,59	€/kuu	12	kuu	0,07

2.9	Võrguühenduse läbilaskevõime***	0,21	€/A kuus	20	A kuus	0,05
2.10	Võrguühenduse kasutusvõimsus	2,07	€/kW kuus	6	kW kuus	0,15
2.11	Reaktiivenergia tarbimine	0,58	€senti/kvarh	4 194	kvarh	0,02
2.12	Reaktiivenergia võrku andmine	0,79	€senti/kvarh	607	kvarh	0,00
2.13	Taastuvenergia tasu	1,13	€senti/kWh	28 223	kWh	0,32
2.14	Aktsiis	0,10	€senti/kWh	28 223	kWh	0,03
2.S	Kose-Uuemõisa katlamaja kulud kokku					4,45

	Katlamaja 3: Ravila					
3.1	Elektrienergia müüja	OÜ Elektrum Eesti				
3.2	Hinnapakett	Börsihind + marginaal 0,049				
3.3	Võrguteenuse müüja	Elektrilevi OÜ				
3.4	Hinnapakett	Võrguteenus ajatariifide ja püsitasuga, kuni 63A (Võrk 4)				
3.5	Elektrienergia ostuhind	11,19	€senti/kWh	3 861	kWh	0,43
3.6	Elektri ampripõhine võimsustasu	0,00	€/A kuus	13	A kuus	0,00
3.7	Võrguteenuse päevahind	3,11	€senti/kWh	1 801	kWh	0,06
3.8	Võrguteenuse ööhind	1,78	€senti/kWh	2 060	kWh	0,04
3.9	Võrguühenduse kuutasu****	8,41	€/kuu	12	kuu	0,10
3.10	Taastuvenergia tasu	1,13	€senti/kWh	3 861	kWh	0,04
3.11	Aktsiis	0,10	€senti/kWh	3 861	kWh	0,00
3.S	Ravila katlamaja kulud kokku					0,67

S	Elektrienergia maksumus kokku, tuh €				8,630
S.1	Ostetud elektrienergia kogus kokku	54 477	kWh		
S.2	Keskmine hind	0,15842	€/kWh		

*võrguühenduse läbilaskevõime 100A, sellest 20A ehk 20% jagatakse OÜ-le Kose Vesi ja rakendub Elektrilevi OÜ hinnapakettis VMA2 võrguühenduse läbilaskevõime tasule (0,21 €/A kuus) kui ka võrguühenduse kuutasule (22,35 €/kuus);

** võrguühenduse kuutasu 25% OÜ Kose Vesi;

*** võrguühenduse läbilaskevõime 80 A, sellest 20A ehk 25% OÜ Kose Vesi;

****võrguühenduse läbilaskevõime 32A, sellest 13A ehk 40% OÜ Kose Vesi.

Elektrienergia börsihinna arvutamisel on OÜ Kose Vesi lähtunud viimase 12 kuu elektrienergia tegelikest börsihindadest võttes aluseks veebilehel <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data/Dayahead/Area-Prices/EE/Monthly/?view=table> avaldatud Eesti hinnapiirkonna kuuhinnad (vt tabel 6).

Tabel 6. Elektrienergia ostukulude aluseks oleva elektrienergia börsihinna kujunemine

	Elektrienergia ostuhind (€/MWh)
22 - Apr	100,66
22 - Mar	151,23
22 - Feb	104,63
22 - Jan	141,74
21 - Dec	202,65
21 - Nov	116,78
21 - Oct	105,61
21 - Sep	122,4
21 - Aug	87,03
21 - Jul	83,78
21 - Jun	71,68
21 - May	48,42

Keskmine	111,38
Marginaal	0,49
Kokku	111,87
€senti/kWh	111,87

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia sisseostukulude osas

Tabelist 5 selgub, et OÜ Kose Vesi prognoosib elektrienergia tarbimiskoguseks kokku regulatsiooniperioodil 54 477 kWh (tarbimise osakaal päeval 49% ja öisel ajal 51%), mille alusel kujuneb elektrienergia erikuluks (elektrienergia koguse ja soojuse müügitasu suhteks) 6,0 kWh/MWh ($54477 / 9123 = 6,0$). Prognoositud erikulu 6,0 kWh/MWh ei erine oluliselt (on mõnevõrra madalam) 2019-2021 aasta keskmisest erikulust 6,1 kWh/MWh.

Kuna OÜ Kose Vesi tegeleb Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas üksnes soojuse jaotamisega, siis elektrienergia tarbimise efektiivsusele hinnangu andmisel ei saa kitsalt piirduda elektrienergia koguse ja soojuse müügitasu suhte muutuse järgimisele ajas. Nimelt olenemata müügitasu suurusest mõjutab elektrienergia tarbimismahtu soojuskandja edastamisel (so soojuse jaotamisel) soojusvõrkude pikkus (sh kõrguste vahe) ning paigaldatud võrgupumpade ja sagedusmuundurite võimsus ning nende energiatarve. Eelkirjeldatud viisil elektrienergia kasutamise efektiivsuse hindamiseks on amet koostanud alljärgneva tabeli 7:

Tabel 7. Elektrienergia kasutamise efektiivsus soojusvõrgu pikkuse kohta

Rea nr	Näitaja	Ühik	2019	2020	2021	2019-2021 keskmine	regulatsiooni-periood
1	Elektrienergia tarbimine kokku	kWh	60 248	56 387	54 477	57 037	54 477
2	Soojuse müügitasu	MWh	9 456	8 735	9 654	9 282	9123
3	Elektrienergia erikulu	kWh/MWh	6,4	6,5	5,6	6,1	6,0
4	Soojusvõrkude pikkus	km	5,338	5,338	5,338		5,338
5	erikulu soojusvõrgu pikkuse kohta	%	11287	10563	10206		10206
6	muutus võrreldes eelneva aastaga vs 3aasta keskmisega	%		-6,4	-3,4		0,0

Tabelis 7 kajastatud andmetele tuginedes **võib elektrienergia tarbimismahu prognoosi 2022. aastaks Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas 54 477 MWh hinnata efektiivseks ja lugeda põhjendatuks lülitada soojuse piirhinda, kuna elektri tarbimismaht soojuse edastamisel soojusvõrgu pikkuse kohta on vähenenud (2019. aastal 11287 kWh/km kohta vs 2022. aastal 10 206 kWh/km kohta) ning elektrienergia erikulu on madalam eelnevate aastate keskmisest näitajast.**

Tabelis 5 toodud elektri hinnapakettide kontrollimisel selgus, et:

- elektrienergia hinnad Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttevõrkudele vastavad turuhinnale ning OÜ Kose Vesi ja OÜ Elektrum Eesti vahel sõlmitud müügilepingus sätestatud tariifidele;
- võrguteenuse ja reaktiivenergia tasud (hinnapaketid: Kose VMA2, Kose-Uuemõisa VMA2, Ravila Võrk4) vastavad Elektrilevi OÜ-le Konkurentsiameti 10.02.2022 otsusega nr 7-3/2022-016 kooskõlastatud võrgutasudele (hakkavad kehtima alates 01.06.2022);
- lähtuvalt ELTS § 59² lõikest 1 lisandub (2022. aastal) taastuvenergia tasu 1,13 senti/kWh;

- d) lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses (ATKEAS) sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis 0,1 senti/kWh⁵

Lähtuvalt eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale regulatsiooniperioodiks prognoositud elektrienergia sisseostukulu 8,63 tuh € ning keskmist sisseostuhinda 0,1584 €/kWh (8,63 tuh € / 54 477 kWh x 1000 (ühikute teisendamiseks) = 0,1584 €/kWh).

4.1.3. Kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukulud

Metoodika punkti 4.10 järgi lähtutakse reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia ja gaasi võrgutasud, vesi- ja kanalisatsioon, jm) osas Konkurentsiameti või kohaliku omavalitsuse poolt ettevõtjale kooskõlastatud hinnakirjast.

OÜ Kose Vesi taotlus kemikaalide (0,03 tuh €) ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse kulude (0,16 tuh €) osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukuluks kokku 0,20 tuh €⁶ ning taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „10,70“ kaudu. Kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukuludest Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas annab ülevaate tabel 8.

Tabel 8. Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukulud

Rea nr	Kulu nimetus	Ühik	2019	2020	2021	keskmine 2019-2021	2022
1	Kemikaalide kulud	tuh €	0,05	0,00	0,10	0,05	0,03
2	Veeteenuse kulud	tuh €	0,29	0,08	0,20	0,19	0,16
3	veeteenuse keskmine hind	€/m ³	1,39	1,65	1,50	1,51	1,58
4	vee kogus	m ³	189	36	117	114	85
5	vee hind	€/m ³					1,36
6	kanalisatsiooni kogus	m ³	18	12	16	15	19
7	kanalisatsiooni hind	€/m ³					2,54

Veeteenuse kulude arvutusel on lähtutud OÜ-le Kose Vesi Konkurentsiameti 28.11.2019 otsusega nr 9-3/2019-011 kooskõlastatud tariifidest:

- tasu võetud vee eest 1,36 €/m³,
- tasu reovee ärarajutimise ja puhastamise eest 2,54 €/m³.

Konkurentsiameti seisukoht kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude osas

Kulud kemikaalidele

Kemikaalide kasutamine on soojuste tootmise ja jaotamise protsessis vajalik kulu seadmetesse antava vee kvaliteedinäitajate tagamisel (sh pehmendamisel). OÜ Kose Vesi on Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kemikaalide kuluks prognoosinud 0,03 tuh €, mis ei ületa teiste üksnes soojuste jaotamisega tegelevate ettevõtjate võrgupiirkondade

⁵ Alates 01.05.2022 kehtima hakkava ATKEAS redaktsiooni § 66 lg 12 kohaselt on elektriaktsiisi määr 0,1 senti/kWh.

⁶ 0,032 tuh €+0,164 tuh €=0,196 tuh € ehk 0,20 tuh €

kemikaalide erikulu. Seetõttu loeb Konkurentsiamet põhjendatuks Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kemikaalide ostukulude prognoosi summas 0,03 tuh €.

Kulud vee- ja kanalisatsiooniteenusele

Vee- ja kanalisatsiooniteenus on vajalik soojuste tootmise ja jaotamise protsesside käigus hoidmiseks. Konkurentsiamet on 28.11.2019 otsusega nr 9-3/2019-011 kooskõlastanud OÜ-le Kose Vesi tasu võetud vee eest 1,36 €/m³ ja tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 2,54 €/m³. Et Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnasoojuste hinda prognoositud vee- ja kanalisatsiooniteenuse koguse prognoosimisel on arvestatud soojusvõrkude töökindluse paranemisega, siis amet hindab veeteenuse sisseostukogused põhjendatuks. Kulude arvutustes aluseks võetud veeteenuse hinnad vastavad Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud hindadele, mistõttu loeb Konkurentsiamet põhjendatuks vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukulu summas 0,16 tuh € $[(85 \text{ m}^3 \times 1,36 \text{ €/m}^3) + (19 \text{ m}^3 \times 2,54 \text{ €/m}^3) / 1000 = 0,16 \text{ tuh €}]$.

Kokkuvõtte OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna muutuvkulude osas:

Konkurentsiamet pidas eelnevalt põhjendatuks prognoositud soojuste sisseostu kulusid summas 584,21 tuh € (vt punkt 4.1.1), elektrienergia ostukulu 8,63 tuh € (vt punkt 4.1.2), kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulu summas 0,20 tuh € (vt punkt 4.1.3), seega peab Konkurentsiamet põhjendatuks ka regulatsiooniperioodiks prognoositud muutuvkulud tervikuna summas 593,04 tuh €.

4.2. Tegevuskulud

Konkurentsiamet defineerib tegevuskuludena soojuste hinda lülitatavaid põhjendatud kulusid, mis ei sisalda muutuv-, kapitali- ega finantskulusid (Metoodika p 2.17).

Tegevuskulud on kulud, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu Metoodika p 4.15).

Tegevuskulud on näiteks seadmete ja rajatiste jooksvad hooldus- ja remondikulud, müügitegevuse kulud, bürookulud, tööjõukulud jms, mida ettevõtja saab investeeringute ning efektiivsema majandustegevuse kaudu otseselt kontrollida ja mõjutada (nt teostatud investeeringute tulemusel vähenevad kaod kaugküttevõrgus, mille tulemusel omakorda vähenevad remondimaterjalide ja –tööde kulud; kaugjuhtimissüsteemide paigaldamine võimaldab vähendada katlamajade hooldusega seotud tööjõukulusid ning transpordikulusid; ettevõtte restruktureerimine võimaldab alandada juhtimistasusid jne).

Soojuste hinda ei lülitata alljärgnevat kulusid (Metoodika p 4.16):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsoraluse, kingituste ja annetustega seotud kulud;
- 3) erisoodustuse ja vastuvõtukulud;
- 4) dividendide kulud;
- 5) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahv, sunniraha ja viivis;
- 6) finantskulu;
- 7) soojuste vahendajatele makstavad tasud (nt vahendaja jagab soojuste korterite kaupa), sest vastavalt KKütS § 8 lg 1 ostab tarbija soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijapaigaldis on ühendatud;
- 8) muu kulu, mis ei ole vajalik ettevõtjale õigusaktiga pandud kohustuse täitmiseks.

Metoodika p 4.17 kohaselt kasutatakse põhjendatud kulude, mh tegevuskulude, analüüsimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) tehniliste näitajate analüüs (soojuse tootmise kasutegur, trassikadu, elektrienergia erikulu, jm);
- 2) tegevuskulude ja müügitulu suhtarvu arvutamine ehk erikulu (€/MWh) müügitulu kohta;
- 3) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn *benchmarking*);
- 4) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 5) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh eksperthinnangud).

Üksikud kulukomponendid peavad olema soojusettevõtja poolt põhjendatud, nt põhitegevuseks vajalikud kaubad ja teenused peavad olema ostetud põhjendatud hinnaga jm.

Tegevusloa tingimustes võib sätestada ettevõtjale kohustuse tehniliste efektiivsusnäitajate ja/või kulude kokkuhoiu saavutamiseks. Kui ettevõtja, kooskõlas kaugkütteseadusega (KKütS § 18 lg 2), ei vaja tegutsemiseks vastavat tegevusluba, kajastatakse nimetatud kohustuste saavutamise nõuded soojuse piirhinna kooskõlastamise otsuses (Metoodika punkt 4.18).

OÜ Kose Vesi taotlus tegevuskulude 49,82 tuh € osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi tegevuskuludeks 49,82 tuh € ning taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri „10,70“ kaudu. Hinnataotluses kajastatud tegevuskulud kuluridade lõikes on toodud tabelis 9.

Tabel 9. OÜ Kose Vesi Hinnataotluses kajastatud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna tegevuskulud

Jrk nr	Tegevuskulud	Ühik	2019	2020	2021	Regulatsiooni-periood
1	<u>Soojuse jaotamise ja müügiga seotud otsekulud</u>					
1.1	Kulud soojustrasside ja seadmete hoolduseks ning remondiks	tuh €	0,25	1,17	0,25	0,20
1.2	Materjalid ja varuosad	tuh €	1,28	0,85	1,70	0,50
1.3	Kulud mõõtetehnikale	tuh €	1,23	2,08	1,69	0,52
1.4	Kulud töövahenditele		0,21	0,24	0,08	0,10
1.5	Muud kulud (<i>arvete postitamise kulu</i>)	tuh €	0,04	0,04	0,04	0,04
1.S	Kokku soojuse jaotamisega seotud kulud	tuh €	3,01	4,38	3,75	1,36
2	<u>Soojuse jaotamise ja müügiga seotud mitmesugused tegevuskulud</u>					
2.1	Maamaks	tuh €	0,38	0,27	0,14	0,14
2.2	Riigilõivud	tuh €	0,12	0,00	0,00	0,00
2.3	Ettevõtte üldjuhtimiskulud	tuh €	0,10	0,24	0,24	0,23
2.4	Transpordikulud	tuh €	3,54	3,14	3,46	3,48
2.5	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	0,14	0,11	0,22	0,20
2.6	Kulud büroohoonetele, ruumidele, territooriumitele	tuh €	0,33	0,28	0,45	0,34
2.7	Infotehnoloogilised kulud	tuh €	0,48	0,23	0,65	1,14
2.8	Koolituskulud	tuh €	0,00	0,03	0,07	0,10
2.9	Bürookulud		0,20	0,21	0,19	0,20
2.10	Juriidilised konsultatsioonid	tuh €	0,00	0,08	0,00	0,00
2.11	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	0,37	0,37	0,24	0,43
2.S	Kokku mitmesugused tegevuskulud	tuh €	5,65	4,95	5,60	6,26

3	Soojuse jaotamise- ja müügiga seotud tööjõukulud koos maksudega	tuh €	32,14	38,82	36,21	42,20
3.S	Kokku tegevuskulud, mida ei lülitata soojuse hinda	tuh €	0,01	0,00	0,00	0,00
S.1	Soojuse tootmise-, jaotamise- ja müügiga seotud tegevuskulud kokku	tuh €	40,80	48,15	45,62	49,82
S.2	Müügiimaht	MWh	9 456	8 735	9 654	9 123
S.3	Tegevuskulude erikulu müügiimahu suhtes	€/MWh	4,32	5,51	4,73	5,46

Konkurentsiameti seisukoht tegevuskulude osas

OÜ Kose Vesi taotleb regulatsiooniperioodiks soojuse piirhinda tegevuskulusid summas 49,82 tuh €, mille alusel kujuneb tegevuskulude erikuluks (tegevuskulude ja soojuse müügiimahu suhteks) 5,46 €/MWh ($49,82 / 9123 \times 1\,000 = 5,46$).

Metoodika punkti 4.17 kohaselt kasutab Konkurentsiamet tegevuskulude analüüsimisel ja põhjendatud suuruse leidmisel:

- 1) Kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ja Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga.

OÜ Kose Vesi soojuse hinda taotletud tegevuskulude suurusele 49,82 tuh € hinnangu andmisel Konkurentsiamet lähtub 10.09.2018 otsusega kooskõlastatud tegevuskuludest 42,09 tuh €.

Kooskõlas Metoodika p.-s 4.17 sätestatuga võetakse varasemate aastate THI väärtus (2020, 2021) Statistikaameti veebilehelt www.stat.ee ning majandusaasta 2022 THI väärtus Rahandusministeeriumi majandusprognoosist, mis avaldatakse veebilehel www.fin.ee:

- Statistikaameti⁷ andmetel oli THI muutus võrreldes eelneva aastaga 2020.a.-l -0,4%, 2021.a.-l +4,6%;
- Rahandusministeerium on majandusprognoosi⁸ kohaselt ennustatakse 2022.a. aastaks THI kasvu +12,7%.

Kui korrigeerida Konkurentsiameti 10.09.2018 otsusega põhjendatuks loetud tegevuskulusid aastate 2020-2022 THI muutusega, kujuneb tegevuskulude suuruseks 2022.a. soojuse hinnas, mida amet võiks hinnata põhjendatuks, **49,42 tuh €** (vt tabel 9.1).

Tabel 9.1. Tegevuskulude põhjendatud suuruse leidmine kooskõlas Metoodika p.-s 4.17 sätestatud põhimõtetega

Tegevuskulud	2019	2020	2021	2022
THI-muutus%		-0,4%	4,6%	12,7%
Tegevuskulude suurenemine kooskõlas THI-muutusega (tuh €)	42,09	41,92	43,85	49,42

Ettevõtja prognoosib regulatsiooniperioodi tegevuskuludeks 49,82 tuh €, mis on vähesel määral kõrgem kui tarbijahinnaindeksi muudatusel leitud tegevuskulude suurus (49,42 tuh €).

- 2) Tegevuskulude ja müügiimahu suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müügiimahu kohta koos ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemisega teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn

⁷ Avaldatud <https://www.stat.ee/stat-tarbijahinnaindeksi-muutus>

⁸ Avaldatud <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid>

benchmarking).

Tegevuskulude põhjendatusele hinnangu andmisel võrdleb Konkurentsiamet tegevuskulude erikulu teiste soojust sisseostvate ja jaotavate võrgupiirkondade (müügimaht võetud andmebaasis kuni 15 000 MWh) tegevuskulude erikuluga. Võrdluse tulemusena selgus, et OÜ Kose Vesi prognoositud tegevuskulude erikulu 5,46 €/MWh jääb teiste võrgupiirkondade tegevuskulude erikulu tasemele.

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale regulatsiooniperioodiks prognoositud tegevuskulusid summas 49,82 tuh €.

5. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE

ARVESTUSE PÕHIMÕTTED

5.1. Reguleeritava vara arvestuse põhimõtted

Reguleeritav vara on reguleeritavas tegevuses kasutatav põhivara ja käibekapital (Metoodika p 2.16). Reguleeritava vara väärtuse leidmine on vajalik kapitalikulu arvutamiseks (Metoodika p 6.2).

Soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks vajaliku reguleeritava põhivara hulka arvestatakse üksnes tegelikult teostatud ja regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud investeeringud (Metoodika p 6.4). Vastavalt Metoodika p-le 6.5 ei arvestata reguleeritava põhivara hulka:

- 1) põhivara, mida soojuse tootmis-, jaotamis- ja müügitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja litsentsid;
- 4) tagastamatu abi eest (s.h sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Metoodika p 6.6 sätestab, kui müüdava soojuse piirhind on Konkurentsiametiga eelnevalt kooskõlastatud, lähtutakse hinna kooskõlastamisel aluseks olnud reguleeritava vara arvestusest ning Metoodika p-des 6.8, 6.9, 6.10 ja punktis 6.12 lg-tes 2-12 sätestatust. Muudel juhtudel lähtutakse Metoodika p-des 6.7–6.11 sätestatust.

Vastavalt Metoodika p-le 6.8 leitakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
- RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
- KK - käibekapital.

Käibekapitali arvestuse aluseks võetakse 5% regulatsiooniperioodi soojuse lubatud müügitulust. Vajadusel teostatakse detailne käibekapitali analüüs (Metoodika p 6.9). Vertikaalselt integreeritud kontserni kuuluvate ettevõtjate sisekäivet ei lülitata käibekapitali arvestusse (Metoodika p 6.10).

Reguleeritava põhivara arvestus peab olema järjepidev ning jätkuma kõikidel tulevastel regulatsiooniperioodidel, sh ka ettevõtja või vara omandisuhte muutumise korral (Metoodika p 6.13).

Põhivara arvestus peab olema järjepidev ja ettevõtja raamatupidamises teostatud põhivara üleshindlusi, ilma reaalseid täiendavaid investeeringuid tegemata, soojuse piir- ja müügihinnas

ei arvestata.

5.2. Kapitalikulu arvutuse põhimõtted

Kapitalikulu ehk kulum on soojuse hinda lülitav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega (Metoodika p 2.3).

Kapitalikulu (põhivara kulum) eesmärk on põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine müüdava soojuse hinna kaudu põhivara kasuliku tehnilise eluea⁹ vältel (Metoodika p 6.1).

Kapitalikulu arvutatakse põhivara soetusmaksumuselt põhjendatud kapitalikulunormide (kuluminormide) alusel. Kapitalikulunormid ei ole põhjendatud järgmistel juhtudel:

- a) kui need erinevad oluliselt sarnase eluea ja kasutusotstarbega põhivaradele määratud kapitalikulunormidest;
- b) kui kapitalikulu arvutamisel ei ole ettevõtja lähtunud põhivarade kasulikust tehnilisest elueast.

Konkurentsiamet toetub kapitalikulu põhjendatuse hindamisel eksperthinnangutele ja tootja informatsioonile seadme tehnilise eluea kohta.

Kapitalikulu arvutatakse reguleeritava põhivara hulka arvestatud amortiseeruvalt põhivaralt (Metoodika p 6.3).

5.3. Põhjendatud tulukuse arvutuse põhimõtted

Põhjendatud tulukus on ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena (Metoodika p 2.13).

Põhjendatud tulukus arvutatakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi alusel alljärgnevat valemit kasutades (Metoodika p-d 7.1 ja 7.2):

$$PT = r_p \times RV$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
- r_p - põhjendatud tulunorm (*WACC*);
- RV - reguleeritav vara.

Põhjendatud tulunorm on reguleeritava vara kapitali tootlus, mis ei ületa hinna kooskõlastamise ajal soojusettevõtjale rakendatavat kaalutud keskmist kapitali hinda (*WACC*) (Metoodika p 2.14). Põhjendatud tulunorm (r_p) võrdub kaalutud keskmise kapitali hinnaga (*WACC*) (Metoodika p 7.3).

*WACC*id soojuse tootjatele ja kaugkütte võrguettevõtjatele arvutatakse juhendi alusel, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel www.konkurentsiamet.ee (Metoodika p 7.4).

Soojusettevõtjatele, kes tegelevad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga rakendatakse eraldi *WACC*e soojuse tootmise reguleeritavale põhivarale ning soojuse jaotamise ja müügi reguleeritavale põhivarale.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks vee-, elektri-, soojuse-, gaasi- ning elektrienergia ja soojuse koostootmise ettevõtetele

⁹ Põhivara kasulik eluiga samastatakse tehnilise elueaga, so periood, mille jooksul vara soojusettevõtja poolt tõenäoliselt kasutatakse.

nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“, mis on kinnitatud 20.11.2019 Konkurentsiameti peadirektori käskkirjaga nr 1-2/2019-019. Nimetatud juhendi punktis 5 tabelis 11 on kajastatud kaugküttes rakendatavad **kaalutud keskmised kapitali hinnad (WACC) eraldi soojuse tootjatele 5,76% ja võrguettevõtjatele 4,58%.**

5.4. Investeeringud

OÜ Kose Vesi taotlus Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna investeeringute osas

Hinnataotluse kohaselt OÜ Kose Vesi on investeerinud majandusaastatel 2019-2021 Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonda 130,9 tuh € (sh 72,3 tuh € omafinantseering). 2019. aastal teostas ettevõtja trassiinvesteeringuid summas 117,67 tuh € (sh 59,09 tuh € omafinantseering) ja 2020.aastal elektriliitumine¹⁰ summas 13,25 tuh €.

Regulatsiooniperioodil ettevõtja investeeringuid ei planeeri.

Konkurentsiameti seisukoht teostatud investeeringute osas

Ettevõtja poolt teostatud investeeringud on ettevõtte põhitegevusega seotud ning kooskõlas Metoodika punktis 6.5 kajastatud põhimõtetega. **Seetõttu loeb Konkurentsiamet põhjendatuks kajastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse piirhinnas eelpool nimetatud investeeringud summas 72,3 tuh € (omafinantseering; kokku investeeringuid 130,9 tuh €).**

5.5.Reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

OÜ Kose Vesi taotlus kapitalikulu (21,33 tuh €) ja tulukuse (26,26) tuh € osas

Hinnataotluses on OÜ Kose Vesi arvutanud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse jaotamisega seotud reguleeritava vara regulatsiooniperioodi kapitalikuluks 21,33 tuh €. Arvutuse teostamisel on võetud aluseks soojuse jaotamisel tegelikult kasutatav põhivara (vt lisas 1 põhivarade nimekiri seisuga 31.12.2021 ja varade jääkväärtus regulatsiooniperioodi lõpus) ja raamatupidamisarvestusest lähtuv kulumiarvestus (=kapitalikulu). Tulukust on OÜ Kose Vesi arvestanud reguleeritavate varade jääkväärtuselt 26,26 tuh €.

Esitatud hinnataotluse põhjal taotleb OÜ Kose Vesi kapitalikulu ja tulukuse lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri „10,70“ kaudu.

Tabelis 10 on toodud OÜ Kose Vesi reguleeritud varade, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus (vt varade üksikasjalik nimekiri ja arvestus käesoleva otsuse lisa 1).

Tabel 10. Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

rea nr	Näitaja nimetus	Ühik	Regulatsiooni-periood
1	Reguleeritav põhivara soetusmaksumuses aasta alguses kokku	tuh €	945,94
2	sh maa ja amortiseerunud põhivara soetusmaksumuses	tuh €	59,18
3	Reguleeritud põhivara jääkväärtus perioodi alguses kokku	tuh €	560,08

¹⁰ Varasemalt Kose kaugküttevõrgu elektrienergiaga varustamine toimus Lightfood OÜ-ga 09.07.2010 sõlmitud lepingu nr LF 03/10 alusel. Ettevõtja soovis lepingu lõpetada.

4	Keskmine kapitalikulunorm (amortiseeritav põhivara)	%	2,4%
5	Kapitalikulu	tuh €	21,33
6	Reguleeritava põhivara jääkväärtus aasta lõpus kokku (RVr)	tuh €	538,75
7	Taotletav müügitulu	tuh €	690,44
8	Käibekapital 5% netokäibest (taotletavast müügitulust) (KK)	tuh €	34,52
9	Reguleeritud varad (RV) kokku	tuh €	573,27
10	WACC	%	4,58
11	Põhjendatud tulukus	tuh €	26,26

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu ja tulukuse osas

Kuna OÜ Kose Vesi soojuse piirhind on Konkurentsiametiga varasemalt kooskõlastatud lähtutakse hinna kooskõlastamisel reguleeritava vara arvestuse järjepidevusest (Metoodika p 6.13) ning arvestatakse raamatupidamisarvestuses kajastatud põhivarade bilansilist jääkmaksumust (Metoodika p 6.7). Kapitalikulu leidmisel on ettevõtja Metoodika p 6.2 kohaselt kasutanud raamatupidamisarvestuses kajastuvat kulumit, mis on arvestatud reguleeritavalt varalt (st soojuse jaotamise ja müügiga seotud põhivaradelt).

Konkurentsiamet toetub soojusvarustusega seotud uuele põhivarale kapitalikulu arvestamisel SusDev Consulting OÜ hinnangule (01.11.2012) „Soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud põhivarade kasuliku (tehnilise) eluea määramine (hindamine)“¹¹.

Vastavalt Põhivarade eksperthinnangule loetakse põhivarade keskmiseks kasutuseaks (tehnilisteks eluigadeks) alates soetamise ja kasutusele võtmise hetkest:

- tootmishoonel 40-50 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 2,0% kuni 2,5%; elueapikendus remondiga 10-15 aastat, korduv;
- kütusehoidla (laohoone) 35-45 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 2,2% kuni 2,85%; elueapikendus remondiga 10-15 aastat, korduv;
- teraskorstnal 10-15 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 6,67% kuni 10,0%; elueapikendus remondiga 4-5 aastat;
- põlevkiviõlikatlal 14-20 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 5,0% kuni 7,14%; elueapikendus remondiga 5-6 aastat;
- tahkekütusel (turvas, puit) töötavad restkoldega veekuumutuskatlad ja sellega seotud seadmed 16-21 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 4,76% kuni 6,25%; elueapikendus remondiga 5 aastat;
- ökonomaiseril 20-25 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 4,0% kuni 5,0%; elueapikendus remondiga 5-7 aastat;
- eelkolle puidu ja turba põletamiseks 8-10 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 10,0% kuni 12,5 %; elueapikendus remondiga 3-5 aastat;
- põletitel (põlevkiviõli, maagaas, biokütused) 15-20 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 5,0% kuni 6,67%, elueapikendus remondiga 5-6 aastat;

¹¹ Vt https://www.konkurentsiamet.ee/sites/default/files/09_soojuse_tootmise_jaotamise_ja_m_giga.pdf

- pumpadel 15-20 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 5,0% kuni 6,67%; elueapikendus remondiga 5 aastat;
- soojusvahetitel 8-12 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 8,3% kuni 12,5%; elueapikendus remondiga 2-4 aastat;
- sagedusmuunduril 15-20 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 5,0% kuni 6,67%; elueapikendus remondiga 5 aastat;
- katlamaja sisetorustikud 19-25 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 4,0% kuni 5,3%; elueapikendus remondiga 2-4 aastat;
- elektrisüsteemidel (elektri seadmed, juhtmestik, kilbid, automaatika) 25-30 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 3,3% kuni 4,0%; elueapikendus remondiga 5-10 aastat;
- soojusmõõtjad katlamajas ja tarbijate juures 10-20 aastat, mille alusel kujuneb kapitalikulunorm 5,0% kuni 10,0%);
- eelisooleeritud soojustrassid 40-50 aastat (kuluminorm 2,0-2,5%), eluea parendamine remondiga 10-15 aastat (kuluminorm 6,67-10,0%).

Tulenevalt Standardist (Eesti Standardid: EVS-EN 253:2009+A1:2015 (vt p. 4.5.5.1); EVS-EN 15459-1:2017 (vt Annex D)) Konkurentsiamet loeb põhjendatuks rakendada soojusmõõturitele ja nendega seotud süsteemidele kuluminormi 10% aastas (eluiga 10 aastat) ning soojusvõrkudele mitte enam kui 3,33% aastas (eluiga vähemalt 30 aastat).

OÜ Kose Vesi poolt reguleeritavale põhivarale määratud kapitalikulunormid, mille alusel on arvutatud kapitalikulu summa, on kooskõlas Konkurentsiameti 10.09.2018 otsuses 7-3/2018-096 aktsepteeritud kuluminormidega ning eksperthinnanguga.

Tabelist 10 (ja käesoleva otsuse lisast 1) selgub, et seisuga 31.12.2021 on ettevõtja raamatupidamisarvestuse kohaselt Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonna põhivarade soetusmaksumus 945,94 tuh €, sh maa ja amortiseerunud põhivarade soetusmaksumus 59,18 tuh € ning põhivarade jääkmaksumus 560,8 tuh €. Regulatsiooniperioodil investeringuid ei teostata. Seega seisuga 31.12.2022 kujuneb reguleeritud põhivara bilansiliseks soetusväärtuseks jätkuvalt 945,94 tuh €. OÜ Kose Vesi arvestab 2022. aastal põhivarade soetusmaksumuselt kapitalikulu 21,33 tuh €, mille alusel kujuneb aasta keskmiseks kuluminormiks 2,4% (kulum põhivara soetusväärtuselt ilma amortiseerunud põhivara väärtuseta), mida Konkurentsiamet hindab mõistlikuks, kuna see kajastab õiglaselt ettevõtja soojuse jaotamisega seotud varade koosseisu ja tehnilist seisukorda. Tulenevalt eeltoodust, **loeb Konkurentsiamet põhjendatuks reguleeritava põhivara soetusväärtuselt arvutatud kapitalikulu väärtuses 21,33 tuh €.**

Ühtlasi Konkurentsiamet on seisukohal, et võttes aluseks Lisas 1 ja tabelis 10 märgitud andmed, on ettevõtja **reguleeritud varade väärtuselt arvutanud** põhjendatud tulukuse matemaatiliselt õigesti ja kooskõlas Metoodika põhimõtetega. **Seetõttu loeb Konkurentsiamet põhjendatuks reguleeritava vara** (soojuse jaotamise ja müügiga seotud põhivarade jääkväärtus koos käibekapitali väärtuse summaga) **väärtuselt arvutatud põhjendatud tulukuse 26,26 tuh € lülitamise soojuse piirhinda.**

Lähtudes eeltoodust, hindab Konkurentsiamet põhjendatuks lülitada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse hinda OÜ Kose Vesi taotletud kapitalikulu (21,33 tuh €) ja põhjendatud tulukuse (26,26 tuh €) kajastamise hinnavalemi püsiva väärtusega teguris „10,70“.

6. LUBATUD MÜÜGITULU JA SOOJUSE PIIRHIND

Soojuse piirhinna arvutamine otseselt reguleeritava tegevuse osas toimub lubatud müügitulu alusel (Metoodika p 9). Lubatud müügitulu on ettevõtte reguleeritava tegevuse müügitulu regulatsiooniperioodil. Lubatud müügitulu arvutamisel võetakse arvesse Konkurentsiameti poolt aktsepteeritud ärikulud (muutuvkulud ja tegevuskulud) ilma põhivara kulumita, kapitalikulu ning põhjendatud tulukus. Lubatud müügitulu arvutatakse alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 9.3):

$$T_{\text{lubatud}} = MK + TK + A + PT$$

kus:

T_{lubatud}	-	lubatud müügitulu;
MK	-	muutuvkulud;
TK	-	tegevuskulud;
A	-	kapitalikulu;
PT	-	põhjendatud tulukus.

Soojuse piirhind kujuneb alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 9.4):

$$h = T_{\text{lubatud}} / Q \text{ (€/MWh),}$$

kus:

h	-	soojuse piirhind regulatsiooniperioodil (€/MWh);
T_{lubatud}	-	lubatud müügitulu (€);
Q	-	soojuse müügiimaht regulatsiooniperioodil (MWh).

OÜ Kose Vesi prognoos lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga 691,82 tuh € osas ja taotletav soojuse piirhind 75,84 €/MWh

Hinnataotluses on OÜ Kose Vesi prognoosinud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse müügi mahuks 9123 MWh ning lubatud müügitulu suuruseks koos järelevalvetasuga 691,82 tuh €, sh:

1) muutuvkulud	593,04 tuh €;
2) tegevuskulud	49,82 tuh €;
3) kapitalikulu	21,33 tuh €;
4) põhjendatud tulukus	26,26 tuh €;
lubatud müügitulu kokku	690,44 tuh €;
5) järelevalvetasu	1,38 tuh €;
lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	691,82 tuh €.

Lubatud müügitulu alusel arvutatakse riikliku järelevalvetasu kulud, mis lisatakse soojuse piirhinda. Lähtuvalt KonKS § 53² lg-st 1 on järelevalvetasu määr 0,2% ning järelevalvetasu kulud seega 1,38 tuh € ($690,44 \text{ tuh €} \times 0,2\% \times 1000 = 1,38 \text{ tuh €}$) ehk lisanduv kulu müüdava soojuse hinnale 0,15 €/MWh ($1,38 \text{ tuh €} / 9123 \text{ MWh} \times 1000 = 0,15 \text{ €/MWh}$).

Prognoositud soojuse müügi mahu 9123 MWh korral kujuneb soojuse piirhinnaks koos järelevalvetasuga 75,84 €/MWh:

$$\text{Hind}_{\text{soojus}} = (\text{lubatud müügitulu} / \text{müügiimaht}) + (\text{lubatud müügitulu} \times \text{järelevalvetasu \%}) / \text{müügiimaht} = (690,44 \times 1000 / 9123) + (1,38 \times 1000 / 9123) = 75,69 + 0,15 = 75,84.$$

Nimetatud andmed on kajastatud käesoleva otsuse punktis 1.3 tabelis 1.

Konkurentsiameti seisukoht lubatud müügitulu ja soojuse piirhinna osas

Konkurentsiamet aktsepteerib käesoleva otsuse punktis 3 toodud põhjendustel OÜ Kose Vesi regulatsiooniperioodiks prognoositud soojuse müügi mahtu (vt punkt 3.1), trassikadu (vt punkt 3.2), kaugküttevõrku antavat soojuse kogust (vt punkt 3.3), ning punktis 4 toodud põhjendustel

muutuvkulused (vt punkt 4.1) ja tegevuskulused (vt punkt 4.2) ning punktis 5 toodud põhjendustel reguleeritud varade, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestust.

Järelevalvetasu arvutatakse KKütS § 1 lõikes 2¹ ning konkurentsiseaduse (KonkS) § 53¹ sätestatu alusel. KKütS § 1 lõige 2¹ sätestab, et ettevõtja maksab järelevalvetasu KonkS-is sätestatud alustel ja korras. KonkS § 53¹ lõike 4 kohaselt maksavad ettevõtjad, kelle teenuste hindasid ja tasusid kooskõlastab Konkurentsiamet, järelevalvetasu vastavalt iga võrgu- või tegevuspiirkonna kohta antud haldusaktis märgitud müügitulule vastavalt KonkS-i §-s 53² sätestatud järelevalvetasu määrale. KonkS § 53¹ lõike 5 alusel loetakse eelnimetatud ettevõtjaks muuhulgas võrguettevõtja ja soojuse tootja KKütS-i tähenduses, kellel on hinna kooskõlastamise kohustus. KonkS § 53² lõike 1 järgi on KonkS § 53¹ lõikes 5 nimetatud rahastamiskohustusega ettevõtja järelevalvetasu määr 0,2 protsenti talle antud haldusaktis märgitud müügitulust.

Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonnale regulatsiooniperioodiks prognoositud lubatud müügitulu prognoosi koos järelevalvetasuga summas 691,82 tuh € (sh muutuvkulud 593,04 tuh €, tegevuskulud 49,82 tuh €, kapitalikulu 21,33 tuh €, põhjendatud tulukus 26,26 tuh € ja järelevalvetasu 0,15 tuh €).

Käesoleva otsuse punktis 3.1. on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse müügimahu prognoosi 9123 MWh. Jagades lubatud müügitulu summas 690,44 tuh € soojuse müügimahuga 9123 MWh ning korrutades saadud jagatise 1000-ga (ühikute teisendamiseks), kujuneb võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi müüdava soojuse piirhinnaks 75,69 €/MWh ($690,44 \text{ tuh €} / 9123 \text{ MWh} \times 1000 \text{ (ühikute teisendamiseks)} = 75,69 \text{ €/MWh}$). Lisades saadud hinnale järelevalvetasu (lubatud müügitulu 690,44 tuh € x järelevalvetasu 0,2% = 1,38 tuh €) müügimahu kohta 0,15 €/MWh ($1,38 \text{ €} \times 1000 / 9123 \text{ MWh} = 0,15 \text{ €/MWh}$), kujuneb müüdava soojuse piirhinnaks kokku 75,84 €/MWh ($75,69 + 0,15 = 75,84 \text{ €/MWh}^{12}$), mis vastab ettevõtja arvutatud müüdava soojuse piirhinnale.

Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonnale kujundatud müüdava soojuse piirhinda 75,84 €/MWh.

7. HINNAVALEM

KKütS § 9 lg 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel (Metoodika p 10.1). Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamisel juhindub Konkurentsiamet KKütS § 8 lg-st 3 ning Metoodikast (Metoodika p 10.2).

Metoodika p 10.4 kohaselt ettevõtja tegevusest sõltumatud soojuse piirhinda mõjutavad tegurid jagatakse kaheks:

- 1) kooskõlastatud hinnad ja õigusaktidega sätestatud tasud;
- 2) soojusettevõtja ja müüja vahelistes tarnelepingutes kajastatud hinnad.

Metoodika punkt 10.3 alusel on ettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatu ja soojuse hinda mõjutav tegur sisse ostetava soojuse ostuhinna muutus. **Ettevõtja poolt esitatud põhjendatud**

¹² MS Excelis teostatud täpsem arvutus

taotluse alusel kooskõlastatakse hinnavalemi alusel arvutatud soojuse piirhind (Metoodika punkt 10.7).

OÜ Kose Vesi taotlus Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna hinnavalemi osas

Hinnataotluse alusel soovib OÜ Kose Vesi kooskõlastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale alljärgneva hinnavalemi:

$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,70 + 1,1259 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,9717 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + \text{järelevalvetasu} \text{ (€/MWh)}$
milles:

tegur 10,70 on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügituluga 9123 MWh:

kulud	tuh €	€/MWh
kemikaalid, vee- ja kanalisatsiooniteenus	0,20	0,02
tegevuskulud	49,82	5,46
kapitalikulu	21,33	2,34
põhjendatud tulukus	26,26	2,88
Kokku	97,60	10,70

tegur 1,1259 on saadud võrku ostetud soojuse koguse 10 271 MWh jagamisel soojuse müügituluga 9123 MWh ehk $10\,271 / 9\,123 = 1,1259$;

$\text{hind}_{\text{ostetud soojus}}$ Võrku ostetud soojuse sisseostuhind €/MWh;

tegur 5,9717 on saadud soojuse jaotamiseks kasutatava elektrienergia koguse 54 477 MWh jagamisel soojuse müügituluga 9 123 MWh ehk $54\,477 / 9\,123 = 5,9717$;

$\text{hind}_{\text{elekter}}$ elektri ostuhind €/kWh (sh võrgutasu, aktsiis, taastuvenergiasu);

järelevalvetasu Konkurentsiseaduse peatükk 7¹, järelevalvetasu määr KonKS § 53² lg 1;

Järelevalvetasu = lubatud müügitulu x järelevalvetasu 0,2% / müügituluga 9123 MWh (€/MWh).

Konkurentsiameti seisukoht hinnavalemi osas

Konkurentsiamet kooskõlastab üldjuhul hinnavalemi alljärgneval kujul (Metoodika punkt 10.6; ettevõtte võib esitada kooskõlastamiseks ka enda hinnavalemi):

$$h = \frac{\text{kulud}}{Q} + \frac{k_{\text{kütus}}}{Q} \times \text{hind}_{\text{kütus}} \text{ [€/MWh]},$$

kus:

h - soojuse piirhind (€/MWh);

kulud - põhjendatud muutuv- ja tegevuskulud, kapitalikulu ning põhjendatud tulukus, v.a kulud kütusele ja/või sisseostetud soojusele;

$k_{\text{kütus}}$ - kütuse kogus (nt hakkpuidu primaarenergia maht; gaasi ostukogus tuh m³);

$\text{hind}_{\text{kütus}}$ - kütuse ostuhinna (nt hakkpuidu primaarenergia hind €/MWh; gaasi ostuhind

€/tuuh m³) prognoos (vajadusel teisendatuna kütteväärtusele, mis on aluseks kütuse koguse arvutamisel);

Q - soojuse müügiimaht.

Kuna Konkurentsiamet on hinnanud põhjendatuks käesoleva otsuse p.-s 4.1.1 (võrku ostetava soojuse kulud), 4.1.2 elektrienergia ostukulud, 4.1.3 kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooni ostukulud, p. 4.2 (tegevuskulud) ja p. 5 (kulum ja põhjendatud tulukus) kajastatud näitajad ja kulud, mis on **hinnavalemit kujundavad tegurid, siis Konkurentsiamet loeb põhjendatuks ka Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonnale, taotletud hinnavalemit kujul:**

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,70 + 1,1259 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,9717 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + \text{järelevalvetasu (€/MWh)}$$

8. KOKKUVÕTE

Vastavalt KKütS § 9 lõikele 10 seisneb hinnavalemi kooskõlastamise tähendus selles, et kooskõlastatud hinnavalemi edaspidisel rakendamisel soojuse piirhinna kooskõlastamisel jäävad muutmataks kõik soojuse piirhinna arvutamise aluseks olevad kulud, v.a kulud kütustele, võrku sisse ostetavale soojusele ja elektrienergiale. Seega arvestab OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale kooskõlastatav hinnavalem ainult muutuva teguri, milleks on sisseostetava soojuse tegur, sisseostuhinnast tulenevat kulu muutust.

Konkurentsiamet on seisukohal, et OÜ Kose Vesi hinnataotlusega Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonnale kooskõlastamiseks esitatud müüdava soojuse piirhinna arvutamise hinnavalem (€/MWh):

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,70 + 1,1259 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,9717 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + \text{järelevalvetasu (€/MWh)},$$

on kulupõhine ning vastavuses KKütS § 9 lõikes 10 ja KKütS § 8 lõikes 3 toodud põhimõtetega, millega on tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 1 lõike 2 kohaselt peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

Kontrollimaks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonna soojuse hinnataotluses esitatud hinnavalemi õigsust, asendas Konkurentsiamet eespool toodud hinnavalemis kajastatud teguri „*hind_{ostetud soojus}*“ vastavalt hinnataotluses ostetava soojuse hinnaga 56,88 €/MWh, elektrienergia ostuhinna 0,1584 €/kWh ja järelevalvetasuga 0,15 €/MWh, mille tulemusel kujuneb müüdava soojuse piirhinnaks:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,70 + 1,1259 \times 56,88 + 5,9717 \times 0,1584 + 0,15 = 75,84 \text{ €/MWh},$$

mis ühtib OÜ Kose Vesi Hinnataotlusega (vt Tabel 1).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KKütS § 1 lõikest 2, § 1 lg 2¹, § 8 lõikest 3, § 9 lõike 1 punktist 2, § 9 lõikest 10, § 28 lõikest 1, KonkS § 53¹ ja § 53² ning Metoodikast

otsustan:

- 1) Kooskõlastada 26.05.2022 esitatud taotluse alusel OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa, Ravila võrgupiirkonnale soojuse hinna arvutamiseks alljärgnev hinnavalem:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,70 + 1,1259 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,9717 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + \text{järelevalvetasu} \text{ (€/MWh)},$$

milles:

tegur 10,70 on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügituluga 9123 MWh:

kulud	tuh €	€/MWh
kemikaalid, vee- ja kanalisatsiooniteenus	0,20	0,02
tegevuskulud	49,82	5,46
kapitalikulu	21,33	2,34
põhjendatud tulukus	26,26	2,88
Kokku	97,60	10,70

tegur 1,1259 on saadud võrku ostetud soojuse koguse 10 271 MWh jagamisel soojuse müügituluga 9123 MWh ehk $10\,271 / 9\,123 = 1,1259$;

hind ostetud soojus Võrku ostetud soojuse sisseostuhind €/MWh;

tegur 5,9717 on saadud soojuse jaotamiseks kasutatava elektrienergia koguse 54 477 MWh jagamisel soojuse müügituluga 9 123 MWh ehk $54\,477 / 9\,123 = 5,9717$;

hind elekter elektri ostuhind €/kWh (sh võrgutasu, aktsiis, taastuvenergiatasu);

järelevalvetasu Konkurentsiseaduse peatükk 7¹, järelevalvetasu määr KonKS § 53² lg 1;
Järelevalvetasu = lubatud müügitulu x järelevalvetasu 0,2% / müügituluga 9123 MWh (€/MWh).

- 2) Lähtuvalt KKütS § 9 lõikest 10 ja ettevõtja taotlusest **kehtib** OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale Konkurentsiameti käesoleva otsusega kooskõlastatud **hinnavalem** soojuse piirhinna arvutamiseks kuni kolm aastat, **so kuni 25.05.2025**.
- 3) Kooskõlastada 26.05.2022 esitatud taotluse alusel OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale hinnavalemi alusel arvutatud müüdava soojuse piirhind **75,84 €/MWh**.
- 4) Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹ on ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (sh soojuse sisseostuhinda ja elektrienergia hinda), mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.
- 5) Tulenevalt KKütS § 1 lõike 2 ja § 8 lõikes 3 sätestatust peab soojuse piirhind olema põhjendatult kulupõhine, mistõttu **soojuse sisseostuhinna alanemise korral peab alanema ka müüdava soojuse piirhind**.
- 6) Hinnavalemit mõjutavate hinnakomponentide (soojuse müügitul, sisse ostetava ja toodetava soojuse kogused, soojuse tootmise kasutegur ning kulud) muutumisel tuleb ettevõtjal esitada viivitamatult taotlus uue hinnavalemi kooskõlastamiseks.
- 7) Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamiseks vajalike andmete esitamisel

juhinduda Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja ameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodikast “Soojuse piirhinna koostööstamise põhimõtted”.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on OÜ-l Kose Vesi õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavastegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Saul
hinnaregulatsiooni osakonna juhataja
hinnaregulatsiooni osakond

Lisa 1 Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna reguleeritava põhivara arvestus regulatsiooniperioodil

Lisa 1 Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna reguleeritava põhivara arvestus regulatsiooniperioodid

Rea nr	Nimetus	Soetus-aeg	Soetus-maksumus	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames	Netosoetus-maksumus	Kulumi-norm	Akumuleeritud kulum	Jääk-maksumus	Kapitalikulu	Jääk-maksumus perioodi lõpus
									majandusaasta	
		31.12.2021	2022							
		dd.MM.yyyy	€	€	€	%	€	€	€	€
1	Maa									
1.1	Pikk 4b, Kose	25.04.2007	2 383,01		2 383,01	x	2 383,01	x	2 383,01	
1.2	Kesk 27a, Kose-Uuemõisa	16.06.2009	1 516,09		1 516,09		1 516,09		1 516,09	
1.3	Ravila tee 25, Ravila	23.12.2014	3 331,36		3 331,36		3 331,36		3 331,36	
S.1	Kokku maa	x	7 230,46	0,00	7 230,46		7 230,46		7 230,46	
2	Katlamajad ja -seadmed									
2.1	Kose katlamaja	1.10.1985	8 789,70		8 789,70	2,22%	8 789,70	0,00	0,00	0,00
2.2	Ravila konteiner	1.04.2002	43 164,48		43 164,48	10,00%	43 164,48	0,00	0,00	0,00
S.2	Kokku rida 1.1-2.2		59 184,64				51 954,18	7 230,46	0,00	7 230,46
3	Soojusvõrgud, rajatised									
3.1	K-U soojatrass	1.10.1998	358 372,90		358 372,90	2,22%	106 971,59	251 401,31	7 955,88	243 445,43
3.2	Ravila soojatrass	1.10.2008	81 294,52		81 294,52	2,22%	19 584,02	61 710,50	1 804,74	59 905,76
3.3	Kose soojatrass	1.10.1998	277 109,42		277 109,42	2,22%	183 586,35	93 523,07	6 151,83	87 371,24
3.4	K-U soojatrass Kesk 23	15.07.2015	5 000,00	5 000,00	0,00	2,22%	702,00	4 298,00	111,00	4 187,00
3.5	K-U soojatrass SFOS 2014-2020.6.02.17-0257	29.08.2018	128 390,00	64 195,00	64 195,00	2,22%	9 758,00	118 632,00	2 850,26	115 781,74
3.6	Kose soojatrass SFOS 2014-2020.6.02.18-0343	31.10.2019	117 670,00	58 585,00	59 085,00	2,22%	5 886,00	111 784,00	2 612,27	109 171,73
3.7	Ujula põik 5 elektriliitumine	1.11.2020	13 250,81		13 250,81	2,22%	350,00	12 900,81	294,17	12 606,64

4	<u>Soojusmõõtjad, -seadmed</u>									
4.1	Soojusarvestid	1.01.2011	22 452,02		22 452,02	5,71%	9 130,24	13 321,78	1 282,01	12 039,77
4.2	Renault Trafic 523 BJR	1.03.2016	11 000,00		11 000,00	10,00%	6 440,00	4 560,00	1 100,00	3 460,00
S.3	Soojuse jaotamise ja müügi põhivarad kokku		1 014 539,67	127 780,00	886 759,67	x	342 408,20	672 131,47	24 162,16	647 969,31
S.4	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara	x		x			8 497,00	119 283,00	2 832,00	116 451,00
S.5	Soojuse jaotamise ja müügi reguleeritav vara		886 759,67				333 911,20	552 848,47	21 330,16	531 518,31
S	Reguleeritav põhivara kokku	x	945 944,31	x			385 865,38	560 078,93	21 330,16	538 748,77

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Saul

hinnaregulatsiooni osakonna juhataja

hinnaregulatsiooni osakond